

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), APRIL 16, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 74

NOVI GROBOVI

FRANK HOCEVAR

Zgodaj v soboto zjutraj je bil ubit na Addison Rd. in St. Clair Ave. Frank (Hockey) Hocevar v tepežu, ki je nastal radi prometnega spora, v katerem sta bila vpletena dva tovariša in štirje mladi fantje v drugem avtu. Po kratkem tepežu so Hocevar in njegova tovariša ležali nezavestni na ulici, dočim so drugi štirje pobegnili. Dva sta kmalu prišla k zavesti in ker se Hocevar ni zavedel, sta ga tovariša odpeljala v Glenville bolnišnico, kjer so ugotovili, da je mrtev.

Pokojni Frank je bil star 33 let, sin poznane družine Joseph in Frances (rojena Trtnik) Hocevar iz 1072 Addison Rd., kjer je tudi on živel s svojo ženo Ann, rojeno Kobe. Rojen je bil v Clevelandu ter je bil dobro poznan med mlajšo generacijo. Udeleževal se je v baseballu in drugem športu ter je bil član društva Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ, društva Spartans, št. 506 SNPJ, Cleveland Ambassadors of Sports, The Harmony Club in Goodtime Club. Delal je 11 let kot mašinist pri Leecce-Neville Co., dve leti je pa služil v ameriški armadi, s katero se je nahajal na bojnem polju v Evropi.

Poleg soproge in staršev, zapuška brata Joseph, sestre: Mrs. Augustine Perhave, Mrs. Louise Bettger v Mantua, Ohio, in Mrs. Rose Jeram v Ashtabula, Ohio. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ROSE SIMUNIČ

V petek zvečer je nenadoma umrla Rose Simunič, rojena Mikan, na domu svoje hčere Ann Simonič na 1143 E. 63 St. Podlegla je srčni kapi. Stara je bila 58 let. Doma je bila iz vasi Draganič na Hrvaškem, odkoder je prišla v Ameriko pred 40 leti. Bila je članica društva Marije Magdalene, št. 162 KSKJ.

Tukaj zapuška soproga Joseph, dve hčeri Mrs. Rose Eslik in Mrs. Ann Simonič, brata Joseph Mikan v Farrell, Pa., ter sestro Frances v stari domovini. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ANNA RAYER

Po dolgi boleznici je umrla Anna Rayer, rojena Gregorič, stara 72 let. Stanovala je na 14823 Saranac Rd. Doma je bila iz Martinje vasi, fara sv. Lovka, odkoder je prišla v Ameriko pred 50 leti. Bila je članica društva Zumberačka Sloga, št. 21 HBZ.

Tukaj zapuška šest otrok: John, Anthony, William, Albert, Rudolph in Cecelia ter sedem vnukov. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče sv. Pavla.

MacArthur bo govoril kongresu, a pričanju pred odborom se izogiba

AMERIKA PRIPRAVLJA PARADE; TRUMAN MOČAN DOMA IN V SVETU

WASHINGTON, 15. aprila—General MacArthur bo obrazložil svojo politiko in poglede na skupni seji spodnje zbornice in senata, ko se bo ta teden povrnil iz Japonske. Predsednik Truman je sporočil, da se s tem sklepom strinja. Senatorji hočejo, da general MacArthur priča tudi pred senatnim preiskovalnim odborom o politiki Amerike na Daljnem vzhodu in svoji odstavitvi.

Kakor je običaj govorijo za služni moške za domovino ob njihovem povratku iz tujine pred kongresom. Tako je bil v zadnjem času slučaj z generalom Eisenhowerjem in Clayem, ki sta se povrnila iz Evrope.

"Smatram za svojo veliko čast in priznanje, da bom lahko govoril pred kongresom v splošnih pogledih," je odgovoril MacArthur, ko je dobil povabilo na skupni sestanek obeh zbornic. Senatni odbor za vojaške posle je sklenil, da se povabi generala preden in da priča o položaju na Koreji in na Daljnem vzhodu, o situaciji v Aziji sploh ter o svoji odslovitvi.

MacArthur se je temu povabilu izognil z odgovorom, da hoče najprvo nastopiti pred kongresom in da bi ne bilo oportuno, da bi pred tem napravil kak drug korak. General ni izrecno odklonil svoje pripravljenosti stopiti pred senatni preiskovalni odbor, vendar iz njegovega odgovora ni jasno, dali je njegov odgovor smatrati za odklonitev, čeprav v vljudnostni obliki.

Parade za MacArthurja

MacArthur se bo ustavil ob vstopu v Ameriko verjetno ta torek popoldne v San Francisco, kjer mu pripravljajo nadvse svečano parado. Posebna proslava prihoda generala se bo vršila v New Yorku, kamor dospe kakor je računano ta četrtek. General je odklonil, da bi govoril pred občinstvom. Newyorški župan je pristal na generalovo zahtevo in se bo proslava izvršila brez nagovora generala.

Postavljen je posebni odbor, ki bo organiziral proslavo. New York ima v tem že tradicijo tako glede prostora, kjer se bo proslava vršila, kakor tudi glede stanovanja, kjer se bo nastanil general z družino in spremstvom. Ponovil se bo v bistvu slučaj, ko se je vrnil leta 1945 general Eisenhower iz Evrope.

Za New Yorkom se bo vršila proslava v Washingtonu, kjer se bo zadržal general Eisenhower dalje časa. Ne samo radi tega, ker bo govoril pred kongresom,

HERMAN FREITAG

Po kratki boleznici je umrl v Huron Rd. bolnišnici Herman Freitag, star 51 let. Stanoval je na 840 E. 105 St. Rojen je bil v Clevelandu ter je služil v prvi svetovni vojni. Delal je pri Fisher Body Co.

Tukaj zapuška sina Louis, štiri sestre, tri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se vrši danes popoldne ob 3. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. na Highland Park pokopališče.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 7. uri se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Jeronima v spomin druge obletnice smrti Pauline Vadal.

šanja potom medsebojnih pogajanj, piše vatikanski list.

Vdova Roosevelta za Trumana LONDON, 15. aprila — Mrs. Roosevelt, ki se nahaja v Londonu je izjavila, da predsednik Truman ni imel druge izbire kakor to, da je odločil generala MacArthurja iz njegovih položajev.

"Osebnost ne verjamem, da bi se general MacArthur spustil v politiko. Po mojem mišljenju je ubral predsednik Truman edino pot, ki mu je bila na razpolago po našem ustavnem sistemu," je trdila Mrs. Roosevelt.

Kitajci so zadovoljni

HONG KONG, 15. aprila—Kitajski komunistični radio se je končno zdržal in je odhod generala MacArthurja s položaja komandanta zavezniških sil na Koreji pozdravil kot zmago za kitajsko in korejsko ljudstvo. Po besedilu je ta izjava slika izjavi moskovskega radija in se da sklepati, da je obe izjavi sestavil in razposlal moskovski "politbiro" komunistične stranke.

O novem poveljniku generalu Ridgwayu kot nasledniku MacArthurja, pa pekiški radio trdi, da ne bo nikdar v stanju, da reši ameriške napadalce na Koreji, da bi ne bili poraženi na korejskih bojiščih.

Za in proti MacArthurju

WASHINGTON, 15. aprila — Osrednje zanimanje politične javnosti in tiska je še vedno posvečeno osebi MacArthurja. Tisk priobčuje daljše in krajše izjave in dopise naročnikov, kakor tudi iz javnosti ter ni razbrati točnega pregleda, kje je med čitateljstvom večina, ali tabor, ki zagovarja predsednika Trumana, ali tabor, ki zagovarja MacArthurja. Pade v oči, da se je vsa polemika okrog generala usmerila izključno v notranjo politično ameriško smer, kakor da bi odslopitev generala MacArthurja ne bila prvovrstna mednarodna zadeva.

Republikanska stranka si lasti MacArthurja, s čigar stališčem se je na celi črti identificirala.

Kanadi grozi generalni štrajk

OTTAWA, 15. aprila—Organizirano kanadsko delavstvo je opozorilo zvezno vlado, da naj bo pripravljena na stavke, nemire in druge nevarnosti ako se ne bo zganila in uredila vprašanje mezd v zvezi z naraščajočimi cenami. Gre za kakih milijon kanadskih organiziranih delavcev, ki zahtevajo povišanje delavskih mezd, ker so se cene življenjskih potrebščin v Kanadi znatno povišale. Življenjski stroški so se povišali samo v februarju za 4,5 točk, delavske meзде pa komaj za 2,7.

Organizirano delavstvo zahteva kontrolo cen in rabi izraze kot "zločinstvo," ko izkoriščevalci položaja zvišujejo cene, ne da bi vlada krenila na pot ostre kontrole.

DOČAKALA 121 LET

YUMA, Arizona, 12. aprila—Včeraj je tu umrla Mrs. Josefa Gordova Mason, o kateri se je sodilo, da je bila stara 121 let.

KAZNJENEC POSTAL ZGODOVINAR

SALT LAKE CITY, 15. aprila—V tukanjšnji kaznilnici se nahaja v zaporu Michael A. McGee, ki je bil obsojen na 10 let ječe radi poskusu vlomilstva. McGee se je odločil, da bo uporabil dobo svoje kazni koristno. Vrgel se je na zgodovino kaznilnice in kaznilniška uprava mu je dala na razpolago zadosti virov.

Do sedaj je kaznjenec sestavil rokopis, ki vsebuje že 50.000 besed.

Ovacije Trumanu in tajniku Achesonu

WASHINGTON, 15. aprila — Na proslavi Jefferson-Jackson dneva kot simbola demokratske stranke sta bila tudi predsednik Truman in državni tajnik Acheson. Truman je v bistvu ponovil svojo tezo o ameriški mirovni politiki, ki je bila merodajna za odslopitev MacArthurja, ki se je tej politiki zoperstavil na Daljnem vzhodu in jo hotel nadomestiti s silo orožja. Truman je povdaril trdno voljo, da se ne bo poravnal s komunisti dokler se ne doseže odločitev, za katero je šla Amerika na Korejo. Amerika se bo zoperstavila vsaki agresiji in mi doma moramo biti rami ob rami z bojujočimi se ameriški vojniki na Koreji.

Posebno značilna je bila ovacija prirejena državnemu tajniku Achesonu, ki ga minirajo republikanci že dalje časa radi njegove politike na Daljnem vzhodu. Na zborovanju je bilo kakih 500 ljudi, ki so Achesona stoji pozdravili in mu burno ploskali.

30-letnica zakona

V petek, 13. aprila sta poznana Mr. in Mrs. Koncilja iz 15611 Saranac Rd. praznovala 30-letnico srečnega zakonskega življenja. Oba sta še čila in prava, da hočeta praznovati tudi 50-letnico. Bomo videli, je rekel slepec. K čestitkam otrok in prijateljev se pridružujemo tudi mi in slavljenčema kličemo: Se na mnoga leta!

Sodnijsko zasliševanje

Zasliševanje glede selitve American Metal Treating Co. na E. 62 St. se vrši jutri, v torek na okrajnem sodišču.

Dospel iz domovine

Iz Škofje Loke je dospel zadnjo sredo k svoji materi Mrs. Maksa Borja, poročena Strel, njen sin Ivan Borja, star 15 let. Družina stanuje na 4215 McGregor Ave. Novodošli je vnuk poznanih Mr. in Mrs. Theodore Hartman iz North Royaltona, Ohio. Dobrodošel!

Poroka

Dne 10. marca sta se zaročila Miss Bernice Leslie, hčerka Mr. in Mrs. Henry Leslie iz 19505 Kewanee Ave., in Mr. Joseph Ray Somrak, sin Mr. in Mrs. Joseph Somrak st. iz 1048 E. 149 St. Poroka se vrši v soboto, 21. aprila v cerkvi sv. Pavla v Euclidu, ob 9. uri zjutraj. Poročna slavnost se vrši zvečer v Hrvatskem narodnem domu na St. Clair Ave. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljše v zakonskem življenju.

Prestal operacijo

Mr. Anton Pintar iz 1337 E. 90 St. se nahaja v Charity bolnišnici, soba št. 230 L, kjer je 6. aprila srečno prestal operacijo. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

TRYGVE LIE V BEOGRADU; POVELIČUJE STALIŠČE TITA

BEOGRAD, 15. aprila—"Jaz sem prepričan, da se Jugoslavija ne bo nikdar uklonila kakemu tujemu pritisku, naj bodo okolnosti take ali drugačne," je izjavil glavni tajnik ZN Trygve Lie, ki se muči v Beogradu.

Trygve Lie se je udeležil banketa, ki mu ga je priredila beografska vlada. Lie se nahaja na potovanju po Evropi, da pregleda situacijo na licu mesta in bo iz Beograda odpotoval v Ažene. "Združeni narodi imajo za cilj, da podvojijo življenjski standard na svetu v naslednjih 20 letih. To bo s stališča tehnike in znanstva povsem mogoče, seveda, če bodo tudi politična sredstva na razpolago."

Trygve Lie je trdil, da Združeni narodi niso dospel vkljub vsem svojim naporom skozi dobo 5 let sistema skupne varnosti kot je ta predvidena v statutu. Razlog je v tem, ker se nadaljujejo nevarni politični konflikti v posledici druge svetovne vojne.

Glede Tita, s katerim je Lie imel včeraj dolg pogovor, je dobesedno izjavil:

"Titov upor napadalec in znanjem gospodstvu tako v vojni kakor v miru bo ostal za vedno živ v zgodovini kot vzgled hrabrosti in neodvisnosti."

Jugoslavija nevtralna v ideološkem konfliktu Premier Tito, ki je bil bolan za influenco, od katere se ni popolnoma okrevale, se banketa ni udeležil, pač pa ga je na banketu nadomestoval Milovan Djilas, tajnik "Politbiroja" jugoslovanske komunistične stranke, ki je govoril tudi v imenu vlade.

Djilas je ponovno poudaril, da ima Jugoslavija odločno voljo, da ostane nevtralna v ideološkem konfliktu med vzhodom in zapadom.

V Kentuckyju je zmagal demokrat

LEXINGTON, Ky., 15. aprila —Demokrat John C. Watts, ki vneto podpira Trumanovo politiko je porazil republikanca Otisa C. Thomasa, ko je šlo za volitve poslanca v spodnjo zbornico. Watt je dobil 27,926 glasov, Thomas pa 20,252 glasov.

Te volitve so bile značilne radi tega ker so prva prilika po nastopu predsednika Trumana, ko naj volilci izrazijo svoje mnenje o Trumanovem koraku. Tudi Washington je gledal na te volitve s tega vidika. Zmagal je demokrat in celo izrazil pristaš in zagovornik predsednika Trumana.

STANJE VANDENBERGA KRITIČNO

GRAND RAPIDS, Mich., 15. aprila—67 let star republikanski senator in izvedenec za zunanje zadeve, ki leži na svojem domu bolan, se bojuje s svojim življenjem. Ko se je počenši s 26. februarjem 1951 njegovo zdravstveno stanje malo zboljšalo, je bilo upanje, da je Vandenberg na poti k okrevanju. Bolezen in pljučih in v hrbtenici pa se je poslabšala in se imenuje njegovo stanje kot zelo kritično.

Važna seja

Nocoj ob 7.30 uri se vrši važna seja pripravljalnega odbora za razvite zastave Ameriško-jugoslovanskega centra v Euclidu, Ohio. Vabi se celotni odbor na udeležbo.

Bivši angleški zunanji minister Bevin-umrl

LONDON, 15. aprila—V soboto je umrl eden najvidnejših in najbolj tipičnih predstavnikov in voditeljev angleškega delavstva, "self-made man" bivši zunanji minister Ernest Bevin. Podlegel je srčni kapi v starosti 70 let.

Ernest Bevin, ki se je rodil 9. marca 1881 na kmetih, je bil sirota že ko mu je bilo osem let. Z enajstim leti je začel delati na farmi z 10 centi na teden. S kmetov je odšel v mesto in to v Bristol, kjer je opravljal najrazličnejše poklice, dokler ni vsled svojih odličnih organizatorskih sposobnosti in absolutne vere v vlogo delavstva, ki jo mora slej ko prej igrati, postal glavni tajnik delavske unije transportnih delavcev, katero je ustvaril, večal in končno pognal na višek s skoraj milijon članstva.

V koalicijski vladi ob izbruhu zadnje svetovne vojne je bil minister za "delo in sedel v vladi nepretrgoma do svoje smrti. Ko so pri volitvah leta 1945 zmagali laboristi in je Attlee sestavil vlado, je prevzel Bevin urad zunanega ministra, katerega je obdržal vseskozi do nedavnega orenosa teh poslov na ministra Morrisona, v kar je bil prisiljen po bolezni. V zunanji politiki je vodil kot Anglež tradicionalno angleško politiko, pri čemer ga je podpiral tudi Churchill s konservativno stranko. Bevin je bil izrazit nasprotnik sovjetskega imperijalizma in komunizma ter tarča sovjetskih napadov.

Bevin je bil delavec, ki ni poznal delovnih ur. Razburkani časi, katerih valovi so se zaganjali zlasti ob dežele britanskega imperija, so zahtevali na tem mestu izredno delo, dalekovidnost in potrpljenje. Naj omenimo le problem Indije, ki je čakal rešitve; Egipta in Palestine, otočja in polotočja v vzhodni Aziji, kjer je dobrih del britanskih interesov, da ne omenimo mirovnih pogodb z državami, premaganimi po vojni ter vobčo zunanjo politiko po vojni.

V delavskih vrstah ne samo Velike Britanije nego vobčo po svetu bo ostal spomin na Ernesta Bevinu neizbrisni.

Zaposlitev nedržavljanov

Dočim se je doslej moglo po tovarnah, ki imajo vladna naročila za armado, uposliti samo državljanje, je vodstvo tovarne Thompson Products, Inc., na 23555 Euclid Ave. dobila posebno dovoljenje, da sme uposliti nedržavljanje. Posebne izkušnje tudi ni treba imeti, ker vodstvo poskrbi, da izkušeni delavci izurijo nove delavce. Začetna plača je dobra, potem pa se plača z izkušnjo in trajno delovno dobo postopoma viša. Delavske razmere so dobre. Uposljalni urad je odprt vsaki dan čez teden od 8. zjutraj do 5. popoldne, ob sobotah pa od 8. zjutraj do 12.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

L. C.

TRUMAN IN MacARTHUR

(1)

Kakor Evropo, tako je tudi Ameriko leta 1948 zajelo nemalo presenečenje. Pri volitvah za predsednika Združenih držav Severne Amerike je zmagal demokrat Truman mesto republikanec Dewey. Za Trumana so bile to prve volitve, ker je po smrti pokojnega Roosevelta aprila 1945 prišel po sili ustave kot podpredsednik na predsedniško mesto.

Truman ni bila znana osebnost. To da je dal odvračati atomske bombe na Japonsko ni bilo kako velikopotezno politično dejanje, ker je le pospešilo, ne pa bistveno končalo japonski polom. Posebno Evropa si je bila naravnost v svesti, da bo zmagal republikanec Dewey. Kako tudi ne? Smatrala je republikansko stranko za izrazitega predstavnika recimo ameriškega nacionalizma, ki je imel vse predpogoje, da dvigne glavo. Amerika je bila prva zmagovalka zadnje velike svetovne vojne, ne kot v prvi, da je pripomogla k zmagi, nego to pot prava zmagovalka, s svojimi zračnimi silami, s svojim moštvom, s svojo mornarico, s svojo tehniko in gospodarstvom. Podani so bili vsi predpogoji, da si utre ta val nacionalne samozavesti pohod predvsem doma, če si je že utrl pot izven Amerike po svetu, posebno po Evropi. Visoke vsote so se stavile na glavo republikancu Deweyu, ko je na večer volitev udarilo v svet kot strela z jasnega neba, da je bil izvoljen za ameriškega predsednika demokrat Harry Truman. Kdo je bil razočaran? je bilo stavljeno vprašanje od nedozorelega dijaka Trumanovi merki Margareti glede te očetove zmage. Gotovo ne Harry Truman in gotovo ne tisti nevidni politični notranji "jaz" ameriškega "common man-a," ki tvori jedro ameriškega prebivalstva in kateri, da dobimo prispodobo koraka ob zgodovini, ki kakor gigant premika svoje korake po tej zemlji, a ta "common man" pešači skromno zraven nje in se dotika robov plašča, v katerega je ogrnjen gigant—zgodovina.

Zgodovina se ponavlja. Vojaško proslavljeni general MacArthur se vrača v Ameriko po dolgih letih odsotnosti. Vojaško proslavljeni iz zadnje svetovne vojne, junak Pacifika in zmagovalac nad Japonsko, do pred kratkim vojaški poveljnik ameriških in zavezniških sil na Koreji. Najavljen je pomp, ki ga bo sprejal v San Franciscu na zapadu in ga bo verjetno spremljal na poti do Washingtona na vzhodu. Prav je tako, ker tudi pompi so potrebni. Taka je človeška notranjost, da ga potrebujemo. Pompi niso omejeni na nobeno politično gibanje, na nobeno organizacijo ali kulturo. Redoma ga imajo rajši tisti, ki so na krmilu oblasti in v vladi, kakor pa tisti, ki naj bodo samo število v teh procesijah. Tudi cerkev ljubi pomp. Kardinali in škofje nosijo posebna oblačila, vijoličasta in rdeča odela, da je vtis na mase močnejši. Pomp namenjen masam je stvarno isti, čeprav je končni cilj različen, naj se prireja pred ogromnim poslopjem katedrale Sv. Petra v Rimu na ogromnem istoimenovanem trgu, ali pa na rdečem trgu v Moskvi, ali v Lustgartenu v Berlinu ali v Hyde parku v Londonu ali na nešteti Avenues oziroma Squares v Ameriki. Ta zunanost, ta pomp je potreben, ker ljudje niso ustvarjeni tako, da bi vsak zase prišel v svoji notranjosti do globine ideje, kateri je namenjen pomp in jo nadomestuje.

Ko pa prodreš skozi kopreno tega pompa, pretehtaš izrečene govore, objavljena pisma in izjave, ne moreš se ubraniti vtisa, da vidiš neke vstran od tega pompa tisti nevidni politični duh "common mana," tisto politično ozračje, ki je neizogibno združeno z njim in ki končno pride na dan, ko ga pokliče stvarnost in potreba.

S čustvovanjem tega "common mana," če ga pravčasno zajame, dela vzporedno druga nevidna sila, ki ji pravimo diplomacija. Tudi ta ne rabi pompa. Ima svoje kanale, po katerih priteka sveže kaj doživlja svet doma in drugod in daje na tehnično važnost interesov svoje domovine, ki so zopet nevidni javnosti, a nekam sluteni v glavah onih, ki prisluškujejo utripom srca onega "common mana," ki dela in bo delal zgodovino. Oba ta elementa sta tajinstvena, vsaj za javnost, ki redoma računa s številkami in z gotovimi, četudi v stvari negotovimi dejstvi. Končno imata zmago v svojih rokah. Zakaj? Ker sta zgodovinska in nujna in ob dani priliki, ko je potreba najvišja, udarita z yso elementarno silo na plan in povesta jasno, kaj hoče ta, in kaj je stvarnost življenja. Tudi pompi so potrebni—a kmalu za njimi ni niti odmeva.

Novice iz gospodarskega področja v Jugoslaviji

V Ljubljani imajo najbolj moderno vinsko klet

Iz te kleti, ki se nahaja v Frankopanski ulici v Šiški, teče vino po dveh ceveh naravnost v cisterne na železniški postaji. V klet gre 400 vagonov vina. Podjetje "Slovenija vino," kateremu pripada ta klet, je bilo ustanovljeno leta 1947 in v tem kratkem času se je razmahnilo tako, da je znano po svojih kvalitativnih vinih širom po svetu. Vina iz njegovih kletih gredo v Trst, Gorico, Avstrijo, Nemčijo, Švedsko, Belgijo, Anglijo, Nizozemsko, Dansko, Švico, Finsko, Zedinjene države, Mehiko, Brazilijo, Egipt, Nigerijo, Libanon in Transjordanijo.

Do leta 1948 je šlo precej slovenskega vina tudi v Čehoslovaško, Poljsko in Madžarsko, zdaj pa je izvoz vina v te inobitvojske države popolnoma prenehal. Lansko leto je prispelo to podjetje h graditvi socializma v državi 62 milijonov diviznih dinarjev. Zdj izvažajo predvsem buteljčna vina in s tem se vrednost izvoza postroji. Steklenice porabi letno 170 vagonov.

Podjetje "Slovenija vino" ima svoj lepo urejen kemijski laboratorij, kjer vina kemično analizirajo in preizkušajo. Posebnost v podjetju so steklene cisterne, v katerih se prostora za 100 vagonov vina. Po 160 metrov dolgem cevovodu teče vino naravnost v cisterne na železniški postaji. Z novo napravo so že prvo leto prihranili nad 6,000,000, zdaj pa prihranijo že nad 10,000,000 dinarjev.

Nad 600 novo elektrificiranih vasi v Sloveniji

Po osvoboditvi je bilo v Sloveniji izvršeno ogromno delo na področju elektrifikacije podeželja v Sloveniji. Nad 600 vasi je v nekaj letih dobilo elektriko za razsvetljavo in pogon. S tem je bilo elektrificirano večje področje podeželja, kakor v vsem času pred vojno. Pogoj za široko elektrifikacijo podeželja je gradnja električnih daljnovodov. Samo v letih po osvoboditvi so v Sloveniji zgradili nad 1,300 kilometrov visoke napetosti daljnovodov. Za elektrifikacijo podeželja so v štirih letih po osvoboditvi zgradili v Sloveniji 271 transformatorskih postaj za napajanje nizkonapetostnega razdelilnega omrežja. Pred vojno so morali interenti sami nositi visoke stroške za priključitev, danes pa krije skupnost vse osnovne stroške za omrežje, zato se elektrifikacija podeželja tudi tako hitro razvija.

Bela Krajina, ki je dala toliko žrtv med narodno-osvobodilno borbo, je bila prva, ki je dobila električno omrežje. Večja področja so bila tudi elektrificirana v okolici Novega mesta, v delu trebanjskega okraja in v okolici Brežic proti Hrvatski, na področju Rake in Bučke.

Tudi v Štajerskem predelu Slovenije so bila izvršena obsežna dela za elektrifikacijo podeželja. Dravsko polje je skoraj v celoti elektrificirano, dalje so bile elektrificirane številne vasi v Slovenskih goricah, Halozah, v okolici Večanja, Ptujске gore, Majšperka, Poljčan, Gornjega grada in Gornje Stifte, Kotelja, ter St. Lovrenca in Josipdola na Pohorju.

Na Notranjskem je elektrificirana okolica Blok, Slovensko Primorje pa je elektrificirano že skoraj v vseh predelih.

Tudi Gorenjska je danes že skoraj v celoti elektrificirana. V Kamniškem okraju je bila priključena na električno omrežje tudi Tuhijska dolina. Najbolj se zaostaja glede elektrifikacije slovensko Prekmurje, čeprav so bila tudi tam izvršena elektrifikacijska dela na pod-

ročju Murske Sobotne in Dolnje Lendave.

Na vsem področju Slovenije pa sta najbolj elektrificirani področji Gorenjske in Slovenskega Primorja.

Za ureditev Novega mesta

Novo mesto je bilo med vojno močno poškodovano od bombardiranja tako da ruševine še danes niso povsem pospravljenе. Mestni ljudski odbor se je v letošnjem letu lotil urejanja mesta z vso odločnostjo. V teku so pripravljala dela za tlakovanje ceste skozi mesto. V dolžni Glavnega trga je že izvršena kanalizacija, v kratkem bo to napravljeno še na precejšnjem delu Ljubljanske ceste. Ko bodo zamenjali še vodovodne cevi skozi Glavni trg, kar se že dela, bodo takoj začeli s tlakovanjem.

Obenem so začeli ometovati in beliti poškodovane hiše. Mestnemu ljudskemu odboru pri delu veliko pomagajo prostovoljci iz delovnih kolektivov in frontnih organizacij, zato delo zelo hitro napreduje. Pravijo, da bo imel Glavni trg in še del Ljubljanske ceste do 27. aprila, to je do 10. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte, že popolnoma drugo lice. Pod vodstvom olespevalnega društva so začeli tudi urejati park na Kapucinskem trgu, prav tako že pripravljajo les za gradnjo mostu čez Krko v Ragov log, kar bo velika pridobitev za Novo mesto.

Izvršene so vse priprave za gradnjo stadiona na Loki in začasna kopališča v neposredni bližini. Pri tem delu bodo prevzeli velik delež vseh del članov telovadnega društva, pa tudi vojniki Jugoslovanske armade so obljubili svojo pomoč.

V Splitu gradijo pionirsko luko

Vsa velika mesta v Jugoslaviji so zgradila za mladino do 14 let pionirske železnice. V Splitu pa so začeli graditi pionirsko luko in sicer vzhodno od mestnega kopališča Bačvice. Pionirska luka bo imela v majhnem merilu vse luške naprave: svetilnik s signalnimi napravami, poveljniški most, hangar za čolne pa tudi oblačilnico za otroke, restavracijo, športno igrišče in pionirsko gledališče.

420 milijonov za gradnjo stanovanj

V Ljudski republiki Hrvatski bodo letošnje investicije za gradnjo stanovanj dosegle nad 420 milijonov dinarjev. Največ stanovanj bodo gradili v novih industrijskih naseljih. Tako bodo dobili nova stanovanja delavci velikih zagrebskih tovarn "Rade Končar," "Prvomajjska," "Jedinstvo" itd. Najobsežnejša pa bo gradnja stanovanj v Sisku, kjer bodo za potrebe delavcev nove velike železarne začeli graditi 800 enosobnih, 570 dvosobnih in okrog 400 dvosobnih stanovanj. Za gradnjo v Sisku je določenih 160 milijonov dinarjev. Okrog 100 milijonov dinarjev je določenih za gradnjo stanovanj v Raši, na Reki in v Kastelih pri Splitu za potrebe delavcev tovarne plastičnih mas "Jugovinil." Večje število novih stanovanj bodo dobili tudi delavci na polju nafte pri Šumecanih.

Tovarna montažnih delov za stanovanja

Blizu cementarne "Partizan" pri Splitu bodo začeli v kratkem graditi novo veliko tovarno betonskih in drugih montažnih delov za stanovanjska poslopja. Stroje za tovarno so izdelali v tovarni "Djuro Djaković." Tovarna bo izdelala dnevno 30 vagonov montažnih delov.

Gradnja železnice Doboj-Banja Luka

Iz vse države se pripravlja

mladina na gradnjo tretje mladinske proge Doboj-Banja Luka. Prvo prog, ki jo je zgradila mladina je zvezala Burčko s Banovići, druga Samac-Sarajevo, tretja pa bo zvezala Doboj z Banjo Luko. Samo iz Hrvatske se je prijavilo za gradnjo nad 20.000 mladincev. Tudi drugod je bil odziv velik.

Pridelovanje riža na Hrvatskem

Po uspehih v pridelovanju riža na Jelas so proučili možnosti, da bi pridelovali riž v drugih krajih Hrvatske. Ugotovili so, da riž tudi zelo dobro uspeva v severnejših krajih, na Lonjskem polju bodo postopno posejali z rižem okrog 8,000 hektarov. Tako bi Hrvatska zadovoljila svoje najnujnejše potrebe po rižu.

Razmah kmečkih zadrug v Makedoniji

Kmečke delovne zadruge v Makedoniji se hitro razvijajo. Samo v bitovskem okraju je bilo zadnje dni ustanovljenih 12 novih zadrug, razširjenih pa 21. Nanovo se je včlanilo v zadruge 1,118 kmečkih gospodarstev.

Več južnega sadja v Črni gori

Na južnem Črnogorskem primorju, zlasti okrog Ulcinja goje kmečke delovne zadruge in privatni kmetje čedalje več južnega sadja. Mnoge zadruge in privatniki so preusmerili kmetijsko proizvodnjo malone povsem na južno sadje, od katerega imajo mnogo več koristi. Nekateri kmetje so dobili na primer s pol hektara skrbno posajenih in negovanih pomaranč letno okrog pol milijona dinarjev.

Tobak v Jugoslaviji in na svetovnem trgu

V svetovni proizvodnji tobaka so Zedinjene države ameri-

ške na prvem mestu, saj pridelajo približno tretjino vsega tobaka na svetu, izvažajo pa ga le nekaj manj kakor vse druge države skupaj. Veliki izvozniki kakovostnega tobaka so tudi Indonezija, Filipini, Borneo, Java. Tudi področje okrog Smirne, Samsuna in Trapezunta v Turčiji daje izvrsten tobak. Tudi Indija prideluje mnogo tobaka, okrog dva milijona ton letno, toda njen tobak je slabši in izvažajo ga razmeroma malo. V Evropi pridelujejo precej tobaka Grčija, Italija, Francija, ki ga pa porabijo večinoma doma.

V Jugoslaviji pridelujejo večje količine tobaka, zlasti boljših vrst, iz katerega izdelujejo prvovrstne cigarete. Makedonija znana po svojem aromatičnem, drobnolistnatem tobaku daleč po svetu. Prav tako je znana tudi Hercegovina, kjer pridelujejo svetlorjav tobak, ki ga uporabljajo v mešanici z makedonskim za izdelovanje najboljših in najbolj zaželenih cigaret na svetu.

Povpraševanje po jugoslovanskem tobaku je na svetovnem trgu veliko. Izvažajo ga zlasti v Avstrijo, Nizozemsko, Anglijo, Finsko, Belgijo, Švico, Zahodno Nemčijo, Izrael, itd. Proizvodnja tobaka zaradi povpraševanja nenehoma narašča. Leta 1945 so dosegli v primeri z letom 1939 le 71% proizvodnje tobaka, v letu 1949 pa že 200%. V lanskem letu pa je suša hudo prizadela tobačne naseade.

NOV NACIN OGREVANJA
Delavca zagrebske železniške delavnice Dragotin Ronji in Božo Lučić sta izdelala prototip naprave za ogrevanje vagonov osebnih vlakov. Gre za krožno parno ogrevanje, kakršno imamo zdaj, le da bo pritisk pare mnogo manjši. Zato bo manjša tudi poraba kuriva. Vsi vagoni bodo enako topli. Letni prihranek pri kurivu bo znašal okrog dva milijona dinarjev.

UREDNIKOVA POŠTA

Komedija "Madame Bonivard" v SND

Cleveland, Ohio—Po daljšem presledku poda dramsko društvo Ivan Cankar v nedeljo, 22. aprila "Madame Bonivard," komedijo v treh dejanjih, spisal Al Bisson in A. Mars, pričetek ob 4. uri popoldne, točno. Vstopnina \$1 za osebo. Režira John M. Steblaj.

Nameraval sem napisati o tej igri še pred par tedni in seznaniti cenjeno občinstvo o naši priveditvi, toda radi prevelike zaposlenosti mi tega ni bilo mogoče storiti. Ko človek dela cel dan kot stroj, se utruji in zvečer glava ni sposobna za pisanje. Zato upam, da bo to naznanilo zadostno za vse, ki se zanimajo za slovensko dramatiko. Apeliрам na vas vse, prijatelje Ivana Cankarja, da upoštevate to sporočilo in da pridete vsi v nedeljo v Slovenski narodni dom, 6417 St. Clair Ave. h Cankarjevi predstavi.

Vrata avditorija bodo odprta ob 3. uri popoldne, kdor preje pride, lahko dobi sedež bolj v ospredju, kdor bo kasen, se bo moral zadovoljiti s sedežem, ki bo še na razpolago. Zato je priporočljivo, da pridete zgodaj in zavzamete svoje sedeže, predno se z igro prične.

Henry Duvala, skladatelja, bo igral Maks Traven; Diana, njegova žena, bo Anne Safred; navodno vlogo, Madame Bonivard, bo igrala vsem znana in priljubljena Josephine Milavec-Lestvik; Champeaux, Duvalov prijatelj, bo znani komedijant Frank Kokalj; Corbulon, kapitan, bo naš dolgoletni član in igralec Anton Eppich; Bourga-neuf, bivši drugist bo John M. Steblaj; Gabriella, njegova hči, bo Corrine Novak; Marietta, v

službi Duvala, je Emilija Mahne; Viktorija, v službi Bourga-neuf, Frances Ilc. Poleg navedenih nastopijo še kmetje, letoviščarji in postrežki. Prvo dejanje se vrši v pisarni Henrika Duvala; drugo in tretje dejanje pa v salonu v Bourga-neufovi vili v Villeneuve-Saint Georges.

Kot opazate, so naše predstave postale bolj redke, kar menda pričra našo starost in izčrpanje. Novih moči pa nimamo dovolj, ki bi peljale dramatiko naprej z večjim številom predstav. Zato, kadar imamo kakšno predstav, vas vse prijazno vabim, da se udeležite. Na svidenje v Slovenskem narodnem domu!

Erazem Gorshe.

Bazar v pomoč Jugoslaviji

San Francisco, Calif.—Poročal sem že, da je bila naša veselica 4. februarja v pomoč od suše prizadeti Jugoslaviji uspešna. Na zadnji seji skupnega pripravljalnega odbora 5. aprila smo sklenili, da 4., 5. in 6. maja obdržujemo tako zvani semenj (Bazaar) v Sokolski dvorani, 580 Eddy St., San Francisco. Ker se je že veliko delavcev odzvalo našemu pozivu, upam, da bo tudi ta priredba uspešna. Delo bo veliko, zato polagamo na vašo srca, da pridete in pomagate svojemu narodu. Nikar ne poslušajte tistih, ki vam govorijo, da pomagajo svojim. Taki ljudje nimajo usmiljenega srca.

Predstavljam si moramo, da imajo vsi v Jugoslaviji pravico živeti. Da bodo vsi živeli, moramo vsem pomagati. Ljudje, ki nimajo srca do svojega naroda, nimajo srca do drugega naroda.

Vsi smo bili rojeni na en in isti način, zato imamo vsi pravico živeti. Listom Prosveta, Nova, Doba, Enakopravnost in Glas Naroda se v imenu odbora lepo zahvalim, ker so nam za oglašanje dali prostor brezplačno.

Kje je naša rodna zemlja, trudna in zdrobljena? Partizan Jugoslavije, vedno še na straži je.

Sovražniki so zibelko razbili, drago mamo odpodili. Mama se vrnila je, sina pogrešila je.

Srce vsakega boli, kateri ima slovensko kri. Partizan Jugoslavije, vedno še na straži je.

Peter Kurnick, poročevalec.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Strabane, Pa.—Ignac Bradat st. se nahaja v bolnišnici v Canonsburgu, kjer se je moral podvreči operaciji.

Baggaley, Pa.—Pavel Sprajc član SNPJ, je umrl dne 2. aprila v bolnišnici v Latrobu. Bil je hrvatske narodnosti, star 67 let.

Renton, Wash.—Mary Der-nach je bila 1. marca odpeljana v bolnišnico, kjer se še vedno nahaja. Zadel jo je mrtvoud na levi strani. Zdravje ji gre počasi na boljše.

Chicago—John Strah je prejel žalostno vest, da je v vsi Černi, župnija Svibno pod Krumom umrl njegov brat Anton Strah, star 81 let. Umrl je dne 16. marca. Pokojnik je bil dvakrat v Ameriki in bil tudi član SNPJ v Breezy Hillu, Kans. leta 1912 pa se je vrnil v staro domovino, kjer zapušča dva sina, hčer in več drugih sorodnikov, tukaj pa imenovanega brata.

Verona, Pa.—Društvo št. 216 SNPJ je izgubilo dva člana. Dne 21. januarja je umrl Mike Gašperšič, doma iz Prema pri Trnovem na Notranjskem. Tukaj zapušča sina, hčer in brata. Dne 1. aprila pa je umrl Pavel Jugovič, doma iz vasi Dobra pri Brodu-Moravice, Hrvatsko. Tukaj zapušča soprogo, dva sina, vnuka in brata, v staro domovino pa sestro. Ob smrti mu je bilo 65 let. V Ameriko je prišel l. 1905. V Veroni je živel zadnjih 35 let.

Ely, Minn.—Nanagloma je umrl Joseph Kerne, star 86 let. Doma je bil iz vasi Suša pri Turjaku, Dolenjsko. Bil je član ABZ.

Marjan Kaplan, Brezovica 82 pri Ljubljani, Slovenija, bil rad zvedel za svoja strica Francisa in Antona Kaplana, rojena v St. Jurju pri Grosuplju. Svoj čas sta živela v Chicagu, Clevelandu in Milwaukeeju.

Detroit, Mich.—Dne 3. aprila je umrla Mary Plesivac, stara 65 let, doma iz vasi Račica, Primorsko. Bila je članica SNPJ. V Ameriko je prišla l. 1910. Zapušča moža, sina in dva vnuka. Pokojnica je bila bolna več let. —K vojakom so bili poklicani sledeči: Louis Ostroskie, Frank Chesnick, Louis Kern, Frank Modic in Steve Tischler.

Lorain, O.—Znani Mr. Louis Balant je dobil iz stare domovine poročilo, da mu je na Igu pri Ljubljani letos v začetku februarja po ne več kot dva dni dolgi boleznimi umrl oče, star 94 let, najstarejša oseba v Ižanski fari, p. d. Balantov bognar. Delal je vozove in košala in je poznal daleč na okoli. Prva žena, rojena Helena Potokar, je umrla leta 1896 ali 1897. Taja zapušča drugo ženo, roj. Lojza Križman, stara 79 let, sina Toneta in hčer Mary Rupert, tu-kaj v Ameriki pa dva sina: John Balant v Barbertonu, O., in zgoraj omenjeni Louis Ba-

IVO PIRKOVIČ:

Bilo je pod Gorjanci

BELI SOVRAŽNIK

(Nadaljevanje)

Franca Pirkoviča-Corta je namreč pater prior poznal dobro še kot komandanta, pozneje pa kot komisarja Gorjanskega bataljona.

"Franc Pirkovič je na to pisno odgovoril, da je razumljivo, da se bo za Pleterja zavzel, kolikor more, ker mu je samemu do Pleterja, poročstva pa da seveda ne more prevzeti nikakšnega, ker to ne odvisi od njega, ampak višjih poveljstev."

Spominjam se, da je v svoji črni skrbni za usodo Pleterja pater prior dr. Leopold obiskal takrat tudi mene, ki sem v Novem mestu še vedno tičal pod stražo divizijskih karabinjerjev in čakal sodbo izrednega vojaškega sodišča. Pater prior, ki sem ga slišal, je želel, naj pošljem Izvršnemu odboru Osvobodilne fronte prošnjo, naj partizani samostanu prizaneajo; če pa vojaški razlogi že zahtevajo, da ga napadejo, da naj ga poskušajo kolikor mogoče ohraniti.

Patru priorju sem svetoval, naj na poveljstvu italijanske divizije v Novem mestu zahteva, da umaknejo belo gardo iz samostana. Doktor Leopold se je trpko nasmehnil. Je že bil tam, pa so ga nevljudno nagnali, češ da tega ne bodo storili. Potem sem menil, da mora terjati umik bele garde pri Italijanih v Ljubljani. Splet je pater prior zmaljal z glavo; tudi v Ljubljani je bil, pa so mu tam neprijazno gledali, češ da podpira le partizane, bele garde pa da iz samostana ne bodo umaknili.

Zamislil sem se. Kdo bo kdaj pozneje mogel verjeti? Sedaj je bil čas, da se reši "hiša molitve" uničenja, škof pa enostavno pravi, da ne more storiti nič, ker nima z belo gardo zveze; "Slovenec" in "Slovenski dom" lahko kričita le ob popajlenih cerkvah, zato so jima v tem času ruševine svetišča potrebne kot okoli slepu in zato sedaj, ko bi bil čas, molčita; nikjer ni Javornika in fajmostra Cerkovnika, da bi dvignila svoj bobneči glas v obrambo posvečenega kraja; nikjer vseh glasnih branilcev vere, ki si sicer v spokornih procesijah teatralično zadevajo križ na rame; nikjer vseh tistih, ki si pred svetom očitno papele glave in ob xvonjenju vseh zvonov hrupno zadoščajo za grehe tistih, ki rušijo v kasarne spremenjene cerkve.

Glejte, vsi ti so se s svojimi vlogami potuhili za plotove in preže, da pride njihov čas, ko se bo pred kadečimi se ruševinami dvignil zastor njihove predstave.

Da v Pleterja bodo ruševine in ni mogoče nič napraviti, sem spoznal jasno. Zaskrbljenemu pleterskemu priorju sem svetoval, da store najboljše, da zneso samostansko imetje na najvarnejši kraj, ker ne more nihče prerokovati, kaj se bo zgodilo.

"Računam, da bo samostan napaden s prednje strani," mi je dejal pater prior, "in tudi na to sem pripravljen, da bo ta del Pleterja uničen. Zato smo umaknili, kar je vrednega, v zadnji konec samostana."

Usoda je hotela, da so se pozneje dogodki razvijali drugače. Objavljeno pismo sem Izvršnemu odboru Osvobodilne fronte poslal 11. februarja 1943, tedaj dni pred silovitim tridnev-

ofenzivo zoper upornike. Italijani v Sloveniji so dobili povelje vpasti partizanom v Kordunu v hrbet. Naključje pa je hotelo, da so dobile tudi partizanske brigade ukaz prodreti na Hrvaško in napasti sovražnika za hrbtom. Tako se je zgodilo, da sta, ne vedoč druga za drugo, dve veliki vojski hkrati prodirali iz Bele krajine v Paveličevo Hrvaško.

Vendar pa sovražnik ni nikoli prišel na svoj cilj, zakaj partizani so se nenadoma razvrstili v ogromno past, sovražnikovo sopotniško kolono na Vovodini zmelili, ne da bi se ta, povsem iznenadena, sploh utegnila razvrstiti za borbo. Razbiti sovražnik je pustil na bojišču 500 mrtvih, vse težko in večji del lahkega orožja ter nemajhne zaloge in opremo.

Po tej silni zmagi so Cankarjeva, Tomšičeva in Gubčeva brigada po Zumberku in Pokolpu preganjale Paveličeve ustaše in rušile železniške zveze, ki so držale na bojišče v Kordunu.

Sredi februarja je prišel pod Gorjance komisar Dolenjske operativne cone, Viktor Avbelj-Rudi, in se sestal z obveščevalci. Nato je z namestnikom odrednega komisarja Čortom in obveščevalcem Jako krenil čez Ravno goro na Hrvaško. Hodili so ponoči, gazeč v celem po globokem snegu. Premrli in izčrpani so vrh Gorjancev počivali. Pri stoletni bukvi, ki so jo porušili viharji, je Jaka zakuril ogenj, raztopil v menaški snega in v krop virgel pest robidovega lista. Zginil je v gozd in že se je vrnil z vrečko sladkorja iz ene številnih majhnih zalog, ki jih je previdni in skrbni Jaka napravil po vsej gori in v težkih časih reševal z njimi sestrane tovariše.

Slovenski odposlanci so na Zumberku našli hrvaške partizane na področju Gorenje vasi in Kalj, od koder so se poleti pregnali ustaše. Tam je stala tudi žumberška 13. proletarska brigada s svojim znamenitim gorskim topom. Sestali so se s poveljnikom Dolenjske operativne cone, Milovanom Saranovićem, ki se je s svojimi slovenskimi brigadami tolkel na Pokolpu, ter komisarjem hrvaške četrtne operativne cone, Markom Beliničem.

Ze naslednji dan, 18. februarja navsezgodaj zjutraj, so Tomšičeva, Cankarjeva in hrvaška 13. proletarska brigada krenile čez Gorjance, na kranjsko stran. Lagodnejši vozni poti preko Sočice so se izognili in se vzpenjali po strmi grapi, da so jim konji padali. Tod so proletarci vlekli tudi svoj gorski top, ki je že jeseni posegel v boje tudi na naši strani Gorjancev. S Špilerjeve špice se je uporniška vojska spustila pod rob grebena, da je ne bi na belem snegu opazil sovražnik v dolini, ter po Kobilskem jarku prišla na Mihovo in Vrhpolje. Topničarji pa so napravili ovinek na desno, po složnejšem potu preko Javorovice.

Proletarci so zasedli Mihovo, Cankarjeva Vrhpolje, Tomšičeva pa je odšla v Orehovo. Tej združeni slovensko-hrvaški partizanski vojski sta poveljevala Milovan Saranović in komisar Avbelj-Rudi. Nastanila sta se v Gornjem Vrhpolju pri Zagančevnovih, ki so že prvo noč ob napadu sovražnih letal, zbežali v gozdove.

Gubci so ostali na hrvaški strani, še naprej uničevali železnico med Karlovcem in Zagrebom ter varovali hrbet brigad pri Pleterja.

(Dalje prihodnjič)

Mario Kolenc

Ena najbolj modernih je CRANE kopalnica

Dajte, da vam jo mi inštaliramo!

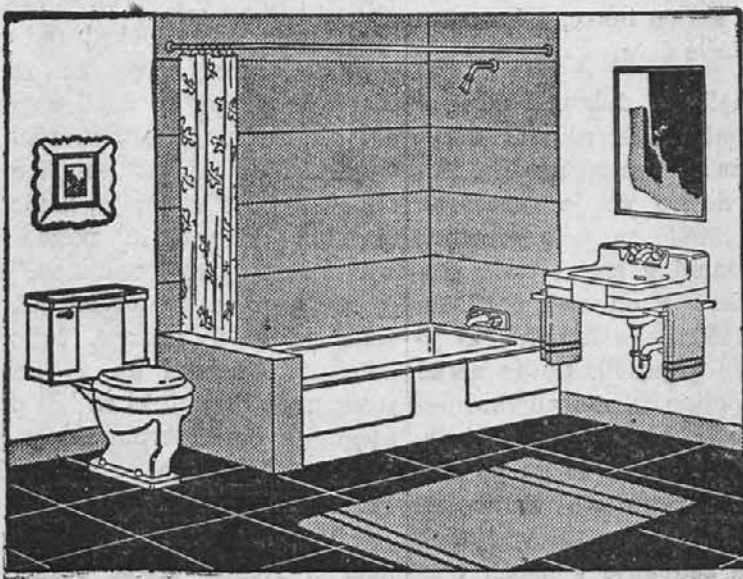
Louis Planinc

Vse 3 pritlikline spadajo k najbolj modernim izdelkom "The Crane Group." Lahko daste inštalirati vse tri in si prihranite denar; ali pa naročite posamezne. Cene so:

TOILET UMIVALNIK BANJA

Cene so zmerne, ako pa naročite vse tri na enkrat si prihranite večjo vsoto

Stroški za inštalacijo so posebej.

THE CRANE NEUDAY GROUP

Ako naročite pri nas, vam naši izkušeni delavci vse točno in perfektno inštalirajo. Delo je garantirano. Vse delo je lahko financirano tako, da vam ni treba nobene gotovine takoj. — Plačate lahko v treh letih.

Vselej, kadar potrebujete kaj, kar spada v plumbersko stroko, bodisi za popravilo starih delov ali za inštaliranje novih, pokličite našo firmo, ki daje postrežbo meščanstvu v Clevelandu že od 1907. Nobeno delo premajhno—nobeno delo preveliko... Proračun zastoj—brez vsake obligacije.

W. F. HANN & SONS

15505 Euclid Avenue

Telefon MU 1-4200

SODELOVANJE NEMSKIH DELAVCEV V UPRAVAH PODJETIJ

Frankfurt, 26. febr. — (Tanjug)—Zahodno-nemška zveza uradnikov se je danes izrekla proti zahtevi sindikata železniških delavcev, da naj bi se tudi na železnica uvedla pravica delavcev do sodelovanja pri vodstvu podjetij, kakor je to določeno za rudnike, železarne in jeklarne. Zveza trdi, da v primeru stavke železniških delavcev železničarji, ki so člani Zveze nemških uradnikov, ne bodo stavkali.

Gibanje za pravico delavcev do sodelovanja pri vodstvu podjetij je prišlo v drugo fazo, ker so zakonski predlog o pravici delavcev v podjetju že prvič prebrali v parlamentu in bo po vsej verjetnosti začel veljati v treh poglavitnih industrijskih panogah. Sindikati se sedaj zavzemajo, da bi delavci tudi v drugih panogah industrije dobili iste pravice.

Nemški delavci pričakujejo od uveljavitve te pravice socialno sigurnost, boljše meze in delovne pogoje. Iz dosedanjega poteka akcije sindikatov se lahko vidi, da bi radi prišli do pridobitve kar najbolj mogoče gladko, brez večjega mobiliziranja množic in na podlagi pogajanj z drugimi prizadetimi činitelji, da so zmeraj pripravljeni za kompromis in da so nagnjeni k postopnemu pridobivanju terena.

PRVI DOMAČI TKALNI STROJ

V tovarni "Tekstilstroj" v Zagrebu izdelujejo prototip jugoslovanskega prvega tkalnega stroja. Projektiral ga je strokovnjak Industrijskoprojektivnega zavoda v Zagrebu inženir Franjo Kale. Nov tkalni stroj ima vse prednosti najbolj modernih tipov. Njegovi deli so konstruirani tako, da bo okvar malo, tudi če bo stroj dolgo obratoval.

Društveni koledar APRILA

20. aprila, petek — Ples Hrvatsko-ameriškega mladinskega kluba v SND
21. aprila, sobota — Veselica društva Lipa št. 129 SNPJ
22. aprila, nedelja — Pomladanski koncert zbora Adria v AJC, Recher Ave.
27. aprila, petek — Ples Golden Gophers kluba v SND
28. aprila, sobota — Proslava 25-letnice društva Martha Washington št. 38 SDZ v SND

MAJA

5. maja, sobota — Veselica društva sv. Ane št. 4 SDZ v SND
6. maja, nedelja — Koncert zbora Triglav v Sachsenheim dvorani na Denison Ave., — plesna veselica v Domu zapadnih Slovencev.
11. maja, petek — Ples Merry-majers kluba v SND
12. maja, sobota — Veselica društva sv. Katarine št. 29 ZSZ v SND
19. maja, sobota — Družabni

večer Federacije SMZ v Slov. domu na Holmes Ave.

18. maja, petek — Boksarska predstava Cleveland Ambassadors v SND

19. maja, sobota — Veselica društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ v SND

26. maja, sobota — Veselica društva Državljan št. 33 SDZ v SND

JUNJIA

2. junija, sobota — Veselica društva sv. Vida št. 25 KSKJ v SND
3. junija, nedelja — Piknik društva Soča št. 26 SDZ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

JULIJA

1. julija, nedelja — Piknik zbora Slovan na vrtu AJC na Recher Ave.
29. julija, nedelja — Piknik Gospodinjkega kluba Slov. del. dvorane na Prince Ave., na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

DECEMBRA

1. decembra, sobota — 30-letnica društva Napredek šte. 132 ABZ v AJC, Recher Ave.
2. decembra, nedelja — Koncert zbora Slovan v AJC na Recher Ave.

Zapadna Slovanska Zveza

GLAVNI URAD:

4676 WASHINGTON ST., DENVER 16, COLO.

je bila ustanovljena 5. julija 1908 na demokratični podlagi. Od leta do leta napreduje ter že veliko let plačuje vse posmrtnine in dividende svojim članom samo z obrestmi, ki jih zasluži od investicij njenega premoženja. Zato se ni bila prisiljena zvišati letvice za novopristopne člane.

V zadnjih štiri letih je plačala po \$6 dividende svojim članom za vsak tisoč dolarjev posmrtnine ali "endowment" zavarovalnine. Enako vsoto bodo tudi letos prejeli člani, ki niso še dopolnili starost 70 let. Člani, ki so dopolnili starost 70 let, bodo pa letos prejeli po \$18 dividende za vsak \$1.000 zavarovalnine, kajti solventnost ZSZ je 138.89%. Umrljivost v članstvu je samo 37.45% in obresti pa zasluži po 4% za vsake \$100 premoženja.

Vse rojake in rojakinje se prijazno vabi za vstop v to nad-solventno domačo organizacijo. Za vsa pojasnila se obrnite na

MRS. JOHANNA V. MERVAR,
7801 Wade Park Ave., EX 1-0069;
MRS. ANTONIA TOMLE,
14823 Sylvia Ave., PO 1-3549,
ki ste predsednici clevelandskih društev,
ali pa direktno na gl. tajnika
ANTHONY JERSIN.

4676 Washington St., Denver 16, Colo.

Pristopnina je prosta in provizija za novopridobljene člane pa od \$5 do \$10 za vsake \$1.000 novo vpisane zavarovalnine. Pristopite z vašo celo družino še danes!

Različne vrste zavarovalnine do \$1.000 za otroke. V odraslem oddelku se zavaruje od 16. do 60. leta, po starosti, za \$250 do \$5.000. Izdajajo se različni certifikati kot: Celozivljenjski, 20-letno plačljivi in 20-letno "endowment". Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere vsako leto raste. Poleg smrtnine, ako želite, se lahko zavarujete tudi za bolniško podporo, kakor tudi za razne operacije in poškodbe.

Mesečni prispevki (asessments) so urejeni po American Experience tabeli z 3 1/2% letnimi obrestmi.

A. Malnar
CEMENTNA
DELA

1001 East 74th St.—EN 1-4371

MI IMAMO

takojšnje kupce za vašo hišo za eno ali dve družini, od \$10,000 do \$20,000. V Euclidu ali severno-vzhodnem delu.

Točna in poštena posługa.

Govorimo slovensko

BEACHLAND REALTY

767 E. 185 ST., IV 1-1012

VAS MUČI GLAVOBOL?

Nabavite si najboljše tablete proti glavobolu v naši lekarni.

Cena 50c.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

Naprodaj je kuhinjska

peč na plin.

V zelo dobrem stanju.

Pokličite

HE 1-5062

Stanovanje išče

zakonski par brez otrok. 5 ali 6 sob v okolici Waterloo-Grovewood ali E. 185 - E. 200 St. Oba delata. Poštena plačnika. Priporočila na razpolago. Pokličite

KE 1-9803

DELIKATESNA TRGOVINA

NAPRODAJ

na 5790 Ridge Rd., Parma;

prvovrstni prostor; lunch, soda bar, popolnoma opremljeno in založeno. D 1, D 2, 3 licence. Dober biznis in lease. Cena \$9,000.

BROKER

LAKewood 1-4648

NAPRODAJ!

Vse na dobrem prostoru

Gostilna in zidana hiša, skupno z D 5 licenco, na St. Clair Ave. na prometnem prostoru. Vzrok prodaje—lastnik gre v pokoj. Proda se pod konkakcijsko trgovino na St. Clair Ave. Jako dober prostor. Se prodaja radi boleznim. Se tudi zamenja za hišo.

2 hiši na eni loti; 6 in 6 sob, ena 8 sob; fornezi, 2 garaži. Na E. 74 St. Poizve se po 1. uri.

6603 ST. CLAIR AVE., EX 1-1494
FR. MACK, Broker

DELO DOBIJO MOŠKI

Vozači ročnih truckov IN težaki

IZKUŠNJA NI POTREBNA. VISOKA PLAČA OD URE. DOBRE DELOVNE RAZMERE.

ADDRESSOGRAPH-

MULTIGRAPH CO.

1200 Babbitt Rd.

IŠČE SE MOŠKE

za tovarniško delo v oddelku za barvanje.

Splošno tovarniško in težaško delo.

Stalno.

Družba plača zavarovalnino in podporo.

Zglasite se med 8. zj. in 4.30 pop.

BISHOP & BABCOCK CO.

Vogal E. 49th & Hamilton

NEDRŽAVLJANI

Ali bi radi delali v naši moderni kovačnici? Ako bi, vam bomo skušali izposlovati potrditev od vlade Zedinjenih držav za vašo uposlitev.

Izkušnja ni potrebna. Vas bomo trenirali na najbolj moderni opremi, pod najbolj-šimi delovnimi razmerami v deželi.

Ce želite zanimivo in koristno kariero,

ZAPROSITE SEDAJ

Dobra plača od ure in idealne delovne razmere. Prosilci morajo biti pripravljeni delati katerikoli shift.

Uposeljevalni urad odprti od 8. zj. do 5. pop. vsaki dan. Ob sobotah od 8. zj. do 12.

THOMPSON

PRODUCTS, INC.

23555 EUCLID AVE.

DELO DOBIJO MOŠKI

VAŠA PRILIKA

ZGRADITI SI

SIGURNO

BODOČNOST!

Moški pod 40 let starosti.

Čisto, stalno delo na prostem.

Nič ob večerih, nedeljah ali praznikih. Vam nudimo stalno delo, ki vam prinaša izvrstne dohodke od redne plače in provizije. Imate priliko do napredovanja, če ste pravi mož. Ne zgubite nobene časa vsled štrajkov ali sezonskih odpustitev.

Izkušnja v prodajanju je koristna, a ne neobhodno potrebna. Če želite zaslužiti več kot povprečni zaslužek zase in vašo družino, vam lahko damo potrebno treningo.

Intervjuji od 9. zj. do 5. pop.

THE

J. SPANG

BAKING CO.

2911 BARBER AVE.

Drill Presses

SMALL SINGLE SPINDLE

Lathe-Lo Swing

Operators

Lathe

CENTERING SPEEDCHUCK AND HAND CUT-OFF

Lathe

AUTOMATIC CUT-OFF

Hobbing Machines

VERTICAL OR HORIZONTAL

Press Helpers

Assemblers

LINE AND HEAVY

NON-PRECISION

Burring Machine

OPERATORS

Tool Makers

Toolroom Machine

Operators

Toolroom Cutter

Grinders

Threading & Tapping

MACHINE OPERATORS

Boring Machine

Operators

HORIZONTAL MULTIPLE

Radial Drill-Large

Milling Machine

POWER HORIZONTAL

Assemblers-

Correction

DOBRA ZAČETNA PLAČA

Morajo biti pripravljeni delati vsak shift; prinesite s seboj svoj državljanski papir. Employment urad odprti vsak dan od 8. zj. do 4.30 pop.; ob torkih in četrkih tudi od 6.30 do 9. večer; ob sobotah od 8. zj. do poldne.

THE OLIVER CORP.

19300 EUCLID AVE.

KE 1-0300

OGLASAJTE V

ENAKOPRAVNOSTI

MIMI MALENŠEK KOVINARJI

ROMAN

(Nadaljevanje)

"Zdi se mi, da so partizani od bohinske strani," je rekel Miha.

Drago je težko vzdihnil. "Partizani, meniš? Če ni kaka četniška skupina?" je dvomil. "Ne verjamem," je odbil Miha.

"Jutri moramo pritisniti na kmete, morajo nam povedati," se je odločil Drago. "Morajo, zlepa ali zgrda!"

"Bog varuj, Drago! Ljudem bi se zamerili. S kmeti je treba znati prav ravhati. Previdni so, toda zvesti. Če bomo znali govoriti z njimi, nam bodo v veliko oporo. Z nasiljem pa nikoli! Če ti ne moreš izvesti od njih, bodo Nemci izvedeli še mnogo manj in to je dobro za nas."

"Ne, ne, povedati bodo morali!" je tiščal Drago. "Samo ne s silo," ga je zavračal Miha.

Drago je Mihovo ugovarjanje presedlo. "Ne bova se prekalala! Sem komandant ali nismem?" je jezljivo vprašal.

Miha je užaljen utihnil. Blizu iz sena se je oglašil nekdo "In mi nismo nič?"

Fantje, ki so že spali, so se jeli prebujati.

Drago in Miha sta utihnila. Miha je nekaj časa mlet svoje misli. Čul je Draga, ki se je nemirno premetaval, da je seno šuštel pod njim. Naposled je Miha zaspal. Vzdrnil se je šele, ko je jutranji svet pogledal skozi špranje. Pred uto je začul govorjenje in se dvignil. Oprl se je na komolec in prisluhnil.

"Povedati jim moram, da se bodo umaknili," je rekel možki glas, globok in jasen. Mihi se je zazdel znan.

"Mudi se še ne," je odgovarjal drug glas.

"Ali pa," je menil oni.

Počasi so se odprla škripajoča vrata. Nekateri borci so se prebudili, toda obrnili so se na drugo stran in spet skušali zaspati. Počitek je bil blagodejen, da bi se mu že mogli odreči. Miha je slonel na komolecu in takoj spoznal Tinča.

Tinč je bil videti neprespan. V obraz je bil truden in bled, kar nič podoben vedremu fantu, ki ga je Miha videl zvečer. Postal je na pragu in pogledal po partizanih. Opazil je, da ga Miha gleda in ga je najbrž tudi spoznal. Počasi, tehtno je spregovoril:

"V Krnici so Nemci."

"A?" je zajikal Drago, ki se je pravkar prebudil in ujel tisto o Nemcih.

"Kdo jih je videl?" je vprašal Miha.

"Mi smo stražili," je počasi pojasnil Tinč. "Eden naših je bil v Krnici. S kolesom se je pripodil nazaj in povedal, da so tam Nemci s tistimi velikimi avtobusi. Ali nameravajo seliti ali kaj drugega, ne vem." Obstal je in gledal Miho.

"Umakniti se moramo," je menil Miha in pogledal Draga.

"Umakniti, seveda," je zagodrnjal Drago. Skremžil se je od bolečine, ki mu jo je prizadevala ranjena roka.

Tinč se je odpravil. Partizani so bili hitro na nogah. Uta je stala na samem, sredi ozke travnate dolinice. Tik za njo je tekla Radovina. Pripravljali so se na umik.

"Nazaj v Možakljo?" je vprašal Gašper.

"Nazaj," je potihno odgovoril Drago. Ni mu bilo prav.

Ko je komaj dobro posijalo

sonce v vasi, so partizani odhajali po gozdnem pobočju nazaj proti soteskam Vintgarja. Ustavili so se in počivali. Drago je čutil, da vlada med moštvom nejevolja. Ko so se ustavili, je nejevolja izbruhnila.

"Zakaj smo šli v Radovino?" so spraševali nekateri.

"Potrebni smo bili jesti in počitka," je odgovoril Drago.

Miha, ki je sedel na parobku poleg Draga, mu je počasi rekel:

"Ti, tole naše početje je neumnost."

Drago ga je malone obupno pogledal. Sam je čutil, da Miha govori resnico.

"A kaj naj storimo, hudiča?" je nenadoma vzkliknil. "Ali naj gremo in jih napademo?" Stisnil je obrvi, da se mu je med njimi zarezala globoka guba. "Saj veš, da nimamo dovolj orožja."

Miho je poparilo. Orožje, da. Boleče se je spomnil, kako so odmetavali lepe, nove puške tedaj, ko so se umikali. Komaj nekaj mesecev je preteklo, od takrat in kako dobro bi jim zdaj služilo to orožje! Spomnil se je, kako je sam prinesel puško domov, kako jo je strahoma skrival in bil vesel, ko je spravil nevarno reč izpod strehe. O, ko bi zdaj imeli vse tisto orožje, ki je pač prišlo v roke okupatorju!

"Nič ne rečeš?" je vprašal Drago.

Miha se je togo obrnil. Kaj naj reče? Saj je jasno, da se morajo umakniti.

"Niti zveze nismo vzpostavili v vasi," je naposled znil.

"Hudič in takale vojska," je zaklel nekdo.

Drago in Miha sta se hkrati ozrla, kdo je to rekel. Videla sta dolgega, mršavega partizana z mozoljastim obrazom, porastlega do ušes. Ze dolgo neostriženi lasje so mu padali prav na ovrtnik zaniknega vojaškega plašča. Celjst se mu je tresla od notranjega razburjenja.

"Ne moremo nad Nemce, ker nimamo orožja," je rekel tožeče. Gledal je Draga, kakor bi mu očital veliko krivdo. "Toda jaz imam puško in bi šel..." Zaklel sem se, da se ne ostrižem in ne obrijem, dokler bo okupator na naših tleh!" je poudaril glasno, da so ga vsi slišali.

Drago je vstal in se zasmejal. "Tako si se zaklel?" je vprašal in se smejal dolgo in zvonko.

"Kaj pa, če boš moral še dolgo čakati in ti bo brada nazadnje zrastle do pasu? Oh, oh! S tem vendar ne boš okrepil naše organizacije, tovariš!"

Tudi Miha ob njem je planil

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik
Dr. J. V. ZUPNIK

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
vokal East 62nd Street; vhod
samo na East 62nd Street.
Urad je odprto od 9.30 zj.
do 8. zv.
Tel. ENdcoff 1-5013

v prisrčen smeh. "Jaz sem pa menil, da smo zato kosmati, ker nimamo brivca," je rekel. "Mislim sem nato, da se bo moral nekdo izmed nas privaditi tega posla. Saj se nas bodo ljudje bali, če bomo prihajali k njim kosmati kot rokvnjači!"

Mršavi partizan se je užaljeno obrnil in se umaknil v stran. Ni maral med tovariše, ki so se prav tako smejali. Morda je začutil, da je njegova prisega smešna spričo težav, s katerimi se je borila četa.

Počivali so dolgo. Nihče ni ugovarjal, nihče ni silil dalje. Nikamor se jim ni mudilo. Pohod v dolino jih je razočaral.

Drago Mušič se je neprestano oziral nazaj v smeri proti Radovini in bolj od vseh čutil, da je zagrešil neko napako, ki jo bo težko popravil. Če je peljal četo v dolino, bi morali tam nekaj storiti, kar bi fantom vilo zaupanje vase, ki so ga po malem jeli izgubljati. S svojim prihodom bi morali v ljudeh okrepiti zaupanje v uspeh borbe, ki je bila res videti docela brezupna, in predvsem bi morali pokazati Nemcem da so tu, da niso nikakršni gozdni razbojniki, za kakršne so jih Nemci proglašali, ampak vojska, ki se bori in se bo borila, dokler ne bodo Nemci poraženi in domovina svobodna. Čutil je, da misel, ki ga je gnala iz gorske globeli v dolino, ni še dozorela v njem. Odvedel jih je dol brez pravega načrta, gnan samo od želje, da bi prišel v dolino, da bi se rešil mrke globeli in topega ždenja, polnega nesmiselnosti.

\$25 NAGRADE

plačamo osebi, ki bi nam preskrbelo stanovanje s 5 sobami. Imamo dva majhna otroka.

Pokličite
UT 1-1750

"Saj sem rekel," je pokimal Miha.

"A kaj so storile ostale skupine? Ničesar ne vemo! Morda tudi čakajo, kakor mi."

(Dalje prihodnjič)

ga pričakovanja. Spomnil se je besed, ki jih je izrekel o organizaciji in se zavedel, da ni delal tako, kot ga je organizacija vedno učila. Premislil je vse od začetka do konca, od tistega dne, ko je zbežal pred Nemci, se skrival na Jesenicah in naposled odšel v Možakljo. Zapuili so mu vodstvo, on pa ni storil ničesar. Nemci so napadli malo skupino, ki se je držala preblizu Jesenic. Takrat je bil Drago ranjen v roko in je bežal sam, brez čete. Dokaj dni je preteklo, preden so se spet zbrali in potem so ždeli v gorski globeli in čakali, brezdelno čakali. Medtem pa so Nemci odvažali ljudi v Srbijo, zapirali zavezne delavce in polnili z njimi begunjsko kaznilnico. Ko je Drago vse to premleval v sebi, je čutil malone telesno bolečino. Obenem ga je obšel sram pred ljudmi, ki so bili pod njegovim poveljstvom in jih je prignala želja, da bi se borili. Vsi so bili prežeti od sovraštva do Nemcev, skoro vsakdo je imel z Nemci težak obračun. On pa se zato ni zmenil, pestoval je svojo bolečino, se mrko zapiral vase in čakal, samo čakal. Pomislil je, da si je morda že zapravlil zaupanje svojih ljudi. Gledal jih je, kako so nejevoljno sedeli na vlažni gozdni travi, se redkobesedno razgovarjali in čakali povelja za odhod. Ozrl se je na Miho, tudi ta je sedel mrko poleg njega in gledal v prazno.

"Miha," je rekel naposled tiho, da bi ga ostali ne čuli, "naradili smo napako. Tako bi res ne smeli v dolino."

"Saj sem rekel," je pokimal Miha.

"A kaj so storile ostale skupine? Ničesar ne vemo! Morda tudi čakajo, kakor mi."

(Dalje prihodnjič)

BREZPOSELNOST V AVSTRIJI PADA

Ob koncu preteklega meseca je bilo v Avstriji 198.972 brezposelnih. Po izjavi avstrijskega ministra za socialno skrbstvo se je število brezposelnih zmanjšalo v letošnjem februarju za približno 20.000. Minister je dodal, da bo avstrijska vlada povečala obseg gradbenih del, da bi se tako še nadalje zmanjšala brezposelnost.

Velike izpremembe zemljevidov

Stari zemljevidi, ki so veljali pred 50 leti in še pozneje, so danes v mnogih ozirih zelo netočni. V največji meri velja to za Evropo in Azijo. Prva svetovna vojna je zemljevid Evrope močno izpremenila. Tekom druge svetovne vojne oziroma po isti so bile spet izvedene nekatere važne izpremembe v Evropi in še mnogo večje v Aziji.

Najnovejši zemljevid, ki ga je nedavno izdala National Geographic Society, beleži teritorialne spremembe in spremembe pripadnosti raznih dežel, ki so bila izvršena v zadnjih letih in desetletjih v Evropi in Aziji.

Največje izpremembe v Evropi se tičejo mej med Sovjetsko zvezo in Nemčijo, med Sovjetsko zvezo in Poljsko ter med Poljsko in Nemčijo. Vidne so tudi mejne izpremembe med Italijo in Jugoslavijo ter med Sovjetsko zvezo in Romunijo. Ne katere druge izpremembe so manjšega pomena.

Nepriprano večje so izpremembe v Aziji. Sirija in Lebanon, nekdanja francoska protektorata, sta postali neodvisni državi. Palestina, pred drugo svetovno vojno britiško mandatno

ozemlje, je izginila z zemljevidov; razdeljena je bila med kraljevino Egipt in Jordan in novo židovsko republiko Izrael. Celo glavno mesto nekdanje Palestine, Jeruzalem, je razdeljeno med Izrael in Jordan.

V zadnjih letih so postale samostojne države Indija, Pakistan, Cejlon in Burma; vse to ogromno ozemlje je prej pripadalo Angliji.

Filipini, ki so bili teritorij Združenih držav, so postali samostojna republika dne 4. julija 1946.

Malajski polotok je nominalno še pod britiško nadvlado, pa imajo Angleži tam resne neprilike z nezadovoljnimi domačini.

Velika Indonezija z nad 70 milijoni prebivalcev, do nedavnega kolonialna posest male evropske Nizozemske, je, z izjemo severnega dela New Guineje, postala samostojna republika z zelo rahlimi in nezanesljivimi vezmi z Nizozemsko, ki ji je vladala 300 let.

Zunanja Mongolija je postala Mongolska ljudska republika. Indokina se skuša otresti francoske nadvlade. Otok Sahalin je v celoti pripadel Sovjetski zvezi, istotako tudi Kurilske otočje. Amerika je dobila mandatno upravo mnogih otokov v Pacifiku.

Ogromni Kitajski vladajo kitajski komunisti, le na otoku Formosi se še vzdržuje bivši kitajski diktator Čiang-Kajšek. Japonska je še vedno pod ameriško okupacijo.

Večina Azije ima danes domače vladarje ene ali druge vrste. Le tu in tam se še vzdržuje nekoliko evropskega kolonijala.

Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES) bodo dobro postrženi pri nas, kjer imamo moškega in ženske, da umelejo opore.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

Chicago, Ill.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Editor, wife, favorite pet (a cat), urgently need 3-4 room unfurnished apartment near north.

SUNnyside 4-4872

RESPONSIBLE Couple, 1 small child, desperately need 5-6 room unfurnished apartment. 2 bedrooms preferred. Good location North, Northwest. Will decorate and help with maintenance, being carpenter by trade. Mrs. Knab, ROdney 3-1133 anytime.

RESPONSIBLE Architectural Engineer, wife, need 4-5 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental.

NEVada 8-8528.

After 6 week days.

Any time Sunday.

RESPONSIBLE Couple, 2 children, urgently need 5-6 room unfurnished bungalow. Will take apartment if offered in St. Dorothy's Parish or vicinity. Reasonable rental. Oil heated preferred.

TRiangle 4-0225

YOUNG Responsible Couple, 4 year old child, desperately need 4-5 room unfurnished apartment.

N. W. preferred. Moderate rental.

CRawford 7-7458

RESPONSIBLE Middle-aged Quiet Couple. No pets. No children. Urgently need 5-6 room unfurnished heated apartment. N. or N.W.

SPring 7-8351

FEMALE HELP WANTED

WOMAN for General Housework. Assist with 1 child. Other help. Own living quarters. Good salary.

Phone AUstin 7-4003.

after 6.

WOMAN for Light Housework. Assist with 2 small children.

Plain cooking. Stay or go.

EDgewater 4-7787

HOUSEKEEPER — Plain cooking.

1 child. Stay. Pleasant home. Good salary. References.

Phone VAn Buren 6-5292

lizma. Pa je verjetno, da bodo v doglednem času tudi ti zadnji ostanki evropske kolonijalizma izginili iz Azije.

Mnoge meje v Aziji in nekateri tudi v Evropi so za enkrat precej nesigurne in je možno, da se v doglednem času premaknejo na eno ali drugo stran. Zato je tudi sestavljanje zemljevidov v teh nestalnih časih precej riskirano in nevarno.

Vsekakor, zemljevide moramo imeti, če hočemo kolikor toliko inteligentno slediti mednarodnim mejam in razvojem. Prav posebno pa so zemljevidi potrebni za učne zavode. Četudi skoro leto za letom izgubljaljo svojo točnost, dajejo učenci se mladini vsaj približne pojme v zemljepisnem oziru.

Sicer pa je to nekako v skladu s sodobno brzino izprememb splošnih razmer. Ako se zamislimo v razmere pred pol stoletjem in v silne gospodarske, tehnične in družabne izpremembe, ki smo jih videli in doživeli v zadnjih 50 letih, se nam 50 let stari zemljevid ne bo zdel preveč čuden.

Le poplava izprememb je šla preko njega, zabrisala mnogo starih črt in zarezala nove. Dežele, mesta, reke, gore in otoki so ostali kot so bili, toda marsikje so dobili nova imena.

—NOVA DOBA

FOR — CHICAGO

and all sections
of the Midwest
OUR ADVERTISING
REPRESENTATIVES

are the
Chicago
Advertising Co.

139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.

DEarborn 2-3179

HELP WANTED—Domestic

GENERAL Housework. \$25. References. 5 days a week. No Thursdays. No Sundays.

DOrchester 3-9413

COMPETENT Woman. Care of 3 small children. Light duties. Own room and bath. Other regular help for house work and laundry. Good salary.

AVenue 3-8505

RESPONSIBLE Woman, 25 to 40. For housework and assume care of child. Stay. Good salary.

GLadstone 3-0658

BUSINESS OPPORTUNITY

REAL BARGAIN — Tavern — Well equipped. Good steady trade. Well established. Owner must sell. Has other interests.

5254 N. Damen Ave.

EDgewater 4-9485

GOOD CHANCE to buy Restaurant. Well established business. Good location. Best offer.

Call Diversey 8-9230

GOOD CHANCE to buy Tavern on Northwest side. Good live trade. Only selling due to death. Best offer.

Call Humboldt 6-9627

ask for Joe.

GOOD OPPORTUNITY to buy Tavern. All modern equipment with kitchen in 700 room hotel in city. Good live business. Selling on account of accident. Call owner.

Lincoln 9-1629

FLORIST — Good buy. Well established trade. Uncle Sam has reclassified me. Best offer.

Call EUclid 6-4861 or

BERkshire 7-7129

GOOD BUY — Cleaning Store — Dyeing and Fur Repairs. Fine living quarters in rear. Well established. Must sacrifice due to death. Best offer.

MANsfield 6-1219

NEW FOR 1951 FROM —

PHILCO

REVOLUTIONARY 2-DOOR REFRIGERATOR

...with true, honest Automatic Defrost

...here at the Lowest Price Ever Offered!

PHILCO 818 — Everything you want now in one new 1951 refrigerator... 2 Doors, Automatic Defrost. There's nothing like it for features and value at its price! See it now!

- Revolutionary 2-Door Design
- No Defrosting anywhere
- Built-in Zero Zone Freezer
- Fully Adjustable Shelves
- Huge Double Crispers

Also available in 10 and 12 cu. ft. sizes

Choose the size to fit your needs. Get it now — pay as you use it on

EASY TERMS

UP TO 65 WEEKS TO PAY

OTHER NEW 1951 PHILCO MODELS as low as \$209.95

PHILCO 818

PHILCO 712

NAŠA TRGOVINA JE ZAPRTA CELI DAN OB SREDAH

Vam ničesar ne računamo ekstra za dostavo, inštalacijo in pregled.

PERME'S

Tovarniško trenirani mehaniki izvršijo inštalacijo.

720 East 152nd St.

UL 1-2525